

bart kan bevirkes eller bestemt forudsæes Salg af større Dele af Terrainet"; Lovforslagets § 10 begjærer alene for næste Finantsaar til forberedende Arbejder samt til Begyndelse af Sløifning, Veis- og Gadeanlæg, Expropriation m. m. en Sum af 50,000 Rd., medens de senere Udgifter skulle bevilges ved de aarlige Finantslove. Disse Beføstninger, der efter Sagens Natur maa ventes at ville blive større for Staten end for en privat Entrepreneur, ville komme strax og ere til en vis Grad sikre.

De Indtægter, hvorpaa Staten skal kunne regne ved Salg af Grunde, ville derimod først begynde at flyde om længere Tid, de ville fordele sig over et meget langt Tidsrum og komme til at beroe paa en Mangfoldighed af Forhold, som ikke forud lade sig beregne. Der er saaledes stor Sandsynlighed for, at Lovudkastets uforandrede Vedtagelse vilde i de nærmeste Aar medføre større Udgifter end Indtægter. Staten, som selv har saa store Strækninger at sælge, vil finde Concurrerter i Eierne af de private Grunde, hvilket vil bidrage til at trykke Priserne. Hertil kommer, hvad der ligeledes i Lovforslagets Motiver er fremhævet, at Staten allerede staaer som Sælger af meget betydelige Byggegrunde i den indre By (Gammelholm, Nyboder), hvis Værdi let vil trykkes endeel, naar Terrainet mellem Boldene og Søerne paa een Gang aabnes for Speculationen. Endelig maa det ikke oversees, at Nedlæggelsen af Fæstningsværkerne som saadanne ikke kan antages i og for sig at ville frigjøre Staten for de Byrder og Forpligtelser, der hidtil have paahvilet den med Hensyn til Vedligeholdelse af Veie, Gader og Broer, Polititilsyn osv., hvorimod det er et Spørgsmaal, om disse Strækninger ikke derved vilde falde ind under den kommunale Beskatning.

Udvalget har derfor søgt, om der ikke skulde være nogen Veie, ad hvilken Lovforslagets Hensigt kunde opnaaes uden at udsætte Staten for de værste blandt de fremhævede Ulemper, og det har troet at finde en saadan ved at give en i Motiverne fremsat Tanke en stærkere og tydeligere Udvikling. Det hedder i Motiverne Sp. 1394: „I alle Henseender maa det ansees ønskeligst, at Kjøbenhavns Commune selv vilde

overtage større Partier af Grundene til videre Udparcellering, hvorved der kunde indbringes den en større Indflydelse paa Bestemmelsen af Planernes Enkeltheder, og hvorved desuden Kommunen vilde blive istand til at fyldestgøre de vidtgaaende Krav til sanitaire og Skjønheds-Hensyn, som ere komne tilorde, i et saadant Omfang, som den maatte finde foreneligt med sine pecuniære Forhold.“ Det er indlysende, at Jagen har større Interesse end Kjøbenhavns Commune i den hensigtsmæssige Benyttelse af det brede Bælte, som nu afstikker den indre fra den ydre By; saalænge Staten er Eier af Størstedelen af denne Strækning, vil der uafslædig indtræde Collisioner mellem dens naturlige Bestræbelser efter at udbringe den størst mulige Værdi af sin Eiendom og Kommunens Forsøg paa at gøre Hensynet til Sundhed, Skjønhed og Hensigtsmæssighed gjældende paa Statens Beføstning, og de foreløbige Planer og Betænkninger, der ere meddeelte Udvalget, vidne om, at denne Modsatning allerede har gjort sig stærkt gjældende. Naar Kommunen selv var Eier, vilde denne Collision løse sig paa den naturlige Maade, og Staten, der ogsaa har sin Interesse i Formen for Hovedstadens Udvikling, vilde med Tryghed kunne lægge Sagen i Kommunens Haand uden at opstille særlige Betingelser eller kræve Garantier, der vilde være uundgaaelig nødvendige ligeoverfor en privat Entrepreneur eller et Actieselskab. Ogsaa den for et saa omfattende Foretagende vigtige Genhed i Planernes Udarbejdelse og Gjennemførelse vilde lettest opnaaes, naar hele Eiendomsretten til Statens Grunde overgik til Kommunen, indenfor hvis naturlige Omraade offentlige Arbejder som de, der udtræves til Terrainets Omdannelse, ligge. Staten vilde saaledes ved en Afhændelse til Kjøbenhavns Commune befries for en betydelig Risiko og et stort, i flere Henseender misligt Arbejde; det Hensyn, som Motiverne fremhæve, nemlig „Nødvendigheden af at forskaffe Midler til at sætte Landets mobile Forsvar paa en tidsvarende Fod“, vilde derved kunne fyldestgøres, idet der kunde regnes paa en snarlig og sikker Indtægt af dette Actio, medens en anden Fremgangsmaade let i den nærmeste Arrække vilde volde Udgifter uden Indtægter. Paa den an-